

PRÒLEG

RAFAEL RODRÍGUEZ-PONGA
Rector de la Universitat Abat Oliba CEU
CEU Universities, Barcelona

Aquest llibre reuneix diversos treballs escrits que vinculen l'antropologia cristiana i les ciències de la salut mental, com a resultat d'una preocupació intel·lectual existent que ha sabut percebre i canalitzar l'equip de la Facultat de Psicologia de la Universitat Abat Oliba CEU (UAO CEU).

Està centrat en un aspecte de gran rellevància en la nostra societat actual: l'atenció als problemes més profundament humans, considerant el diàleg entre les ciències i les humanitats, entre el rigor científic i la sensibilitat humanística, entre les ciències de la salut i la visió cristiana de la vida, i, en sentit ampli, entre la raó i la fe. En definitiva, està dedicat a l'estudi de la persona humana, de l'ésser humà en les seves diverses facetes, perquè la salut de les persones requereix una atenció acurada en les seves dimensions física, psíquica i espiritual.

Després de diversos anys de feina, surt a la llum aquesta publicació col·lectiva, molt ben concebuda i travada, que parteix d'uns plantejaments que es caracteritzen per la seva visió interdisciplinària, internacional i ecumènica.

Per això, en primer lloc, vull destacar que ens trobem davant d'una obra fructífera que neix des de la perspectiva **interdisciplinària**, és a dir, que es realitza amb la cooperació de diverses disciplines. No és una mera juxtaposició de diferents punts de vista, sinó que es nota que hi ha hagut una cooperació estreta entre els diversos sabers científics, amb la voluntat de trobar solucions als problemes humans més íntims.

Així, els capítols d'aquest llibre són obra de professionals que es dediquen a una diversitat de disciplines com ho són la psicologia, la medicina –en especial la psiquiatria–, la filosofia, la pedagogia, l'antropologia i la teologia.

Afegim, per donar més valor a aquest llibre, la rellevància que tenen les aportacions dels estudiants de postgrau d'aquesta UAO CEU, que es presenten

com una generació prometedora de nous professionals i investigadors compromesos.

En segon lloc, aquest és un procés **internacional**, del qual formen part estudiosos de diferents països i continents, de diferents orígens i llengües.

Aquest és un aspecte molt important que també vull subratllar: la relació dels estudis de salut mental amb l'antropologia cristiana no és només una necessitat que hagi estat detectada a Barcelona o Espanya, sinó que és una preocupació compartida des d'espais geogràfics i culturals molt diversos. Així, veiem que resulta, més aviat, una necessitat del nostre temps.

Per això és una satisfacció comprovar que els capítols d'aquest volum estan signats per professionals dels Estats Units, el Perú, l'Argentina, Sud-àfrica, Itàlia, els Països Baixos, Polònia, el Japó i, evidentment, Espanya.

En aquest procés de col·laboració internacional, vull donar les gràcies a l'European Movement for Christian Anthropology, Psychology and Psychotherapy, presidit pel professor Werner May, per haver-nos aportat la seva orientació i suport. Diversos dels seus membres participen en aquesta publicació.

En tercer lloc, també ens alegra que tant aquest llibre com totes les activitats prèvies hagin considerat la perspectiva cristiana com una visió oberta, **ecumènica**, multiconfessional. Per això, hi han pogut treballar plegats cristians de diverses confessions: catòlics, protestants, anglicans i ortodoxos. Aquesta trobada ha de servir també, en conseqüència, per al diàleg intel·lectual entre les esglésies cristianes, amb un esperit ecumènic.

Interdisciplinarietat, internacionalitat i ecumenisme són, per tant, tres trets propis d'aquest llibre.

D'altra banda, igualment com a fruit dels treballs realitzats, la UAO CEU va organitzar un congrés que es va celebrar el setembre de 2019 i que va tractar aquestes qüestions, amb la participació d'unes 150 persones. Era la primera vegada que es feia un congrés amb un contingut tan explícit. Va resultar ser pioner a Espanya i va servir d'unió de les diverses iniciatives que van confluïr a la nostra universitat.

Som davant d'un conjunt d'activitats (llibre, recerques, congressos) concebudes com espais oberts de debat acadèmic, en els quals cadascú expressa lliurement les seves pròpies propostes, des de la seva perspectiva, des de la seva disciplina, des del seu origen nacional, des de la seva confessió religiosa o des de la seva pròpia experiència. Evidentment, el que cadascun dels participants escriu no reflecteix l'opinió d'aquesta universitat, ni del

CEU, ni ho hem pretès en cap moment. La funció de la universitat és afavorir el debat d'idees en llibertat.

Aquesta UAO forma part de la institució CEU, el grup educatiu més gran d'Espanya. Originàriament anomenat Centre d'Estudis Universitaris, va ser fundat el 1933 per Ángel Herrera Oria, un home que va ser capaç de desenvolupar una àmplia activitat en diversos sectors professionals, sempre amb una profunda espiritualitat cristiana. Advocat, periodista i funcionari de l'Estat, va ser ordenat sacerdot, amb 54 anys, i posteriorment va ser nomenat bisbe i cardenal de l'Església Catòlica. Prèviament, havia estat el primer president de l'Associació Catòlica de Propagandistes (ACdP).

Herrera Oria va deixar escrit que a les universitats “s’ha d’evitar l’aïllament: han d’estar en contacte amb la societat i, especialment, amb els diferents grups socials”¹. I, per això, ens complau portar a terme les nostres activitats amb la participació de persones d’entitats acadèmiques, socials i científiques molt diverses.

D'altra banda, permetin-me un apunt breu, des de la meva condició de doctor en Filologia. Crec que també l'ús del llenguatge té molt a veure amb els temes que es tracten aquí. Encara més: moltes situacions de salut mental es reflecteixen a través del llenguatge. En tot cas, és evident que una de les eines principals de tot terapeuta és la paraula, que ha de cuidar i conrear. Llengua, salut i vida espiritual estan més unides del que sembla. Així, al seu llibre *Somos lo que hablamos*, el psiquiatre espanyol Luis Rojas Marcos, que treballa a Nova York, ens diu:

S’ha demostrat que una gran varietat de pràctiques espirituals, incloent-hi les oracions de caràcter religiós, són maneres poderoses de mantenir una actitud positiva i superar amb èxit les tensions i els revessos que ens alteren cada dia².

Vull acabar amb unes paraules de felicitació entusiasta, per la feina que fan, per a l'equip de la Facultat de Psicologia de la UAO CEU: el seu degà, Martín Echavarría; la directora d'estudis del grau en Psicologia, Laura Amado, i la directora del màster universitari en Psicologia General Sanitària, Montserrat Giner.

I, és clar, expresso la meva felicitació més sincera a Montserrat Lafuente, per la seva feina de coordinació d'aquest llibre. Vull estendre el meu

¹ *Obras completas*, edició preparada per José Luis Gutiérrez García, Madrid, Biblioteca de Autores Cristianos, 2006, vol. VII, p. 517.

² Luis Rojas Marcos, *Somos lo que hablamos: El poder terapéutico de hablar y hablamos*, Barcelona, Grijalbo, 2018, p. 100.

agraïment a Mar Álvarez, que tant ha contribuït a impulsar les relacions entre l'antropologia cristiana i la salut mental, i a l'equip format per Joan d'Ávila Juanola, Martiño Rodríguez, Fernando de los Bueis, Joaquín García-Alandete i Javier Fiz Pérez.

Reitero la meva felicitació a la Facultat de Psicologia, amb l'esperança que aquests treballs fructifiquin en més estudis, publicacions, trobades i congressos.